

110 § Kirkko Helsingissä -strategian arvot, lupaus ja konkreettiset tavoitteet vuosille 2022-2023

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkovaltuusto päättää:

- 1) Hyväksyä Kirkko Helsingissä -strategian tekemisen tavan yhteisen kirkkovaltuuston 13.12.2018 hyväksymää jatkuvaa strategiaprosessia seuraten.
- 2) Todeta Kirkko Helsingissä -strategian koskevan yhteisiä palveluita ja seurakuntia. Se nojaa kokonaiskirkon strategiaan, seurakuntien strategioihin ja helsinkiläisten tarpeisiin. Sen osat ovat arvot, lupaus helsinkiläisille sekä yhteisen kirkkovaltuuston seuraavalle kaksivuotiskaudelle nimeämät tavoitteet.
- 3) Hyväksyä Kirkko Helsingissä -strategian arvoiksi Ovet auki -strategian arvot usko, toivo ja rakkaus. Arvot kertovat, mitä asioita pidetään hyvinä ja tavoiteltavina. Kirkon yhteisiksi arvoiksi määritellään perinteiset kristilliset hyveet: Usko, toivo ja rakkaus (1 Kor 13:3). Kristillinen arvopohja määräytyy näin kestävällä ja selkeällä tavalla. Uskon kautta syntyvä yhteys Jumalaan luo kristityn ja seurakunnan elämään perustan. Toivon taustalla on Jeesuksen lupaus Jumalan oikeudenmukaisuudesta, huolenpidosta ja iankaikkisesta elämästä. Rakkaus merkitsee lähimmäisistä välittämistä aina ja kaikkialla.
- 4) Hyväksyä Kirkko Helsingissä -strategian lupaukseksi:

Tervetuloa! Avataan yhdessä kirkon ovet olla, tulla ja toimia. Jokainen on ainutlaatuinen Jumalan luoma ihminen.

Kirkko Helsingissä on kristittyjen yhteisö. Se edistää helsinkiläisten hengellistä elämää ja rakentaa yhdessä merkittäviä ja laadukkaita kohtaamisen ja auttamisen paikkoja.

Kirkko puolustaa yhdenvertaisuutta, oikeudenmukaisuutta ja luontoa.

- 5) Hyväksyä Kirkko Helsingissä -strategisiksi tavoitteiksi vuosiksi 2022–2023:

Tavoite 1: Kutsuva kontakti, kuunteleva kohtaaminen ja yhteen tuleminen

Panostetaan helsinkiläisten tavoittamiseen, kutsutaan mukaan toimimaan itselle sopivalla paikalla. Kuullaan ihmisten toiveita ja tarpeita, toteutetaan toimintaa yhdessä. Rakennetaan yhteistyötä eri toimijoiden kanssa, luodaan tilaa ja paikkoja keskustelulle, varustetaan palvelemaan.

Tavoite 2: Kirkko Helsingissä kantaa yhteiskunnallista vastuuta antamalla tilansa, verkostonsa, osaamisensa ja resurssinsa hädänalaisten auttamiseen.

Panostetaan erityisesti koronan jälkeiseen jälleenrakentamiseen. Mennään sinne, mihin kukaan muu ei mene ja autetaan niitä, joita kukaan muu ei auta.

- 6) Todeta jatkuvan strategiaprosessin jatkuvan helsinkiläisten tarpeiden selviytyksellä kevätkaudella.
- 7) Merkitä tiedoksi strategiaprosessin kulun esittelyn mukaan.

Käsittely

Seurakuntayhtymän johtaja Juha Rintamäki esitteli asiaa. Käsittelyn aikana käytettiin 13 puheenvuoroa.

Valtuutettu Havunen teki seuraavan muutosesityksen kohtaan 6) "Todeta jatkuvan strategiaproessin jatkuvan helsinkiläisten tarpeiden selvityksellä ja strategian toteutumisen seurannan valmistelulla kevätkaudella." Valtuutettu Saurama ja Kantola kannattivat muutosesitystä.

Valtuutettu Kantola teki seuraavan muutosesityksen kohtaan 4) "Kirkko puolustaa tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta, oikeudenmukaisuutta ja luontoa." Valtuutettu Kautonen kannatti muutosehdotusta.

Puheenjohtaja päätti keskustelun ja totesi että oli tehty kaksi muutosehdotusta, joita oli kannatettu. Puheenjohtaja ehdotti seuraavaa äänestysjärjestystä:

Ensin äänestettiin valtuutettu Kantolan muutosehdotuksesta, sitten valtuutettu Havusen muutosehdotuksesta.

Puheenjohtaja teki kohtaan 4) seuraavan äänestysesityksen: Ne jotka kannattavat alkuperäistä ehdotusta äänestävät Jaa ja ne jotka kannattavat Kantolan muutosehdotusta kohtaan 4) äänestävät Ei.

Äänestyksen tuloksena puheenjohtaja ilmoitti, että Jaa -ääniä oli annettu 6, Ei -ääniä 53, Tyhjää 2, Poissa 30.

Puheenjohtaja teki kohtaan 6) seuraavan äänestysesityksen:

Ne jotka kannattavat alkuperäistä ehdotusta äänestävät Jaa ja ne jotka kannattavat Havusen muutosehdotusta kohtaan 6) äänestävät Ei.

Äänestyksen tuloksena puheenjohtaja ilmoitti, että Jaa -ääniä oli annettu 10, Ei -ääniä 49, Tyhjää 3, Poissa 29.

Muutosehdotukset kohtiin 4) ja 6) hyväksyttiin.

Päätös

Yhteinen kirkkovaltuusto päättää:

1) Hyväksyä Kirkko Helsingissä strategian tekemisen tavan yhteisen kirkkovaltuuston 13.12.2018 hyväksymää jatkuvaa strategiaproessia seuraten.

2) Todeta Kirkko Helsingissä strategian koskevan yhteisiä palveluita ja seurakuntia. Se nojaa kokonaiskirkon strategiaan, seurakuntien strategioihin ja helsinkiläisten tarpeisiin. Sen osat ovat arvot, lupaus helsinkiläisille sekä yhteisen kirkkovaltuuston seuraavalle kaksivuotiskaudelle nimeämät tavoitteet.

3) Hyväksyä Kirkko Helsingissä strategian arvoiksi Ovet auki -strategian arvot usko, toivo ja rakkaus. Arvot kertovat, mitä asioita pidetään hyvinä ja tavoiteltavina. Kirkon yhteisiksi arvoiksi määritellään perinteiset kristilliset hyveet: Usko, toivo ja rakkaus (1 Kor 13:3). Kristillinen arvopohja määräytyy näin kestäväällä ja selkeällä tavalla. Uskon kautta syntyvä yhteys Jumalaan luo kristityn ja seurakunnan elämäänsä perustan. Toivon taustalla on Jeesuksen lupaus Jumalan oikeudenmukaisuudesta, huolenpidosta ja iankaikkisesta elämästä. Rakkaus merkitsee lähimmäisistä välittämistä aina ja kaikkialla.

4) Hyväksyä Kirkko Helsingissä strategian lupaukseksi:

Tervetuloa! Avataan yhdessä kirkon ovet olla, tulla ja toimia. Jokainen on ainutlaatuinen Jumalan luoma ihminen.

Kirkko Helsingissä on kristittyjen yhteisö. Se edistää helsinkiläisten hengellistä elämää ja rakentaa yhdessä merkittäviä ja laadukkaita kohtaamisen ja auttamisen paikkoja.

Kirkko puolustaa tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta, oikeudenmukaisuutta ja luontoa.

5) Hyväksyä Kirkko Helsingissä strategisiksi tavoitteiksi vuosiksi 2022–2023:

Tavoite 1: Kutsuva kontakti, kuunteleva kohtaaminen ja yhteen tuleminen

Panostetaan helsinkiläisten tavoittamiseen, kutsutaan mukaan toimimaan itselle sopivalla paikalla. Kuullaan ihmisten toiveita ja tarpeita, toteutetaan toimintaa

yhdessä. Rakennetaan yhteistyötä eri toimijoiden kanssa, luodaan tilaa ja paikkoja keskustelulle, varustetaan palvelemaan.

Tavoite 2: Kirkko Helsingissä kantaa yhteiskunnallista vastuuta antamalla tilansa, verkostonsa, osaamisensa ja resurssinsa hädänalaisten auttamiseen.

Panostetaan erityisesti koronan jälkeiseen jälleenrakentamiseen. Mennään sinne, mihin kukaan muu ei mene ja autetaan niitä, joita kukaan muu ei auta.

6) Todeta jatkuvan strategiaproessin jatkuvan helsinkiläisten tarpeiden selvityksellä ja strategian toteutumisen seurannan valmistelulla kevätkaudella.

7) Merkitä tiedoksi strategiaproessin kulun esittelyn mukaan.

Päätöshistoria

Yhteinen kirkkoneuvosto 10.6.2021 183 §

Päätösehdotus

Seurakuntayhtymän johtaja Juha Rintamäki

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle hyväksyttäväksi

- 1) Kirkko Helsingissä -strategian tekemisen tavan yhteisen kirkkovaltuuston 13.12.2018 hyväksymää jatkuvaa strategiaproessia seuraten. Kirkko Helsingissä -strategia koskee yhteisiä palveluita ja seurakuntia. Se nojaa kokonaiskirkon strategiaan, seurakuntien strategioihin ja helsinkiläisten tarpeisiin. Sen osat ovat arvot, lupaus sekä yhteisen kirkkovaltuuston seuraavalle kaksivuotiskaudelle nimeämät tavoitteet.
- 2) Kirkko Helsingissä -strategian arvoiksi kokonaiskirkon strategian arvot Usko toivo ja rakkaus
- 3) Kirkko Helsingissä -strategian lupaukseksi: "Tervetuloa! Kirkon ovet auki olla, tulla ja toimia. Jokainen on ainutlaatuinen Jumalan luoma ihminen.

Kirkko Helsingissä lupaa edistää helsinkiläisten hengellistä elämää ja rakentaa merkittäviä ja laadukkaita kohtaamisen ja auttamisen yhteisöjä. Puolustamme yhdenvertaisuutta ja oikeudenmukaisuutta."

4) todeta jatkuvan strategiaproessin jatkuvan helsinkiläisten tarpeiden selvityksellä. Niitä kerätään Tulevaisuuspäivään 13.11.2021, jossa pohditaan ehdotusta seuraavan kaksivuotiskauden strategisiksi tavoitteiksi.

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää

5) merkitä tiedoksi vuoden 2022 hallinnon vuosikellon

Käsittely

Seurakuntayhtymän johtaja Juha Rintamäki selosti asiaa.

Ami Lainela saapui asian käsittelyn aikana.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Yhteinen kirkkovaltuusto 9.9.2021 78 §

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle päätettäväksi

- 1) Kirkko Helsingissä -strategian tekemisen tavan yhteisen kirkkovaltuuston 13.12.2018 hyväksymää jatkuvaa strategiaproessia seuraten. Kirkko Helsingissä -strategia koskee yhteisiä palveluita ja seurakuntia. Se nojaa kokonaiskirkon strategiaan, seurakuntien strategioihin ja helsinkiläisten tarpeisiin. Sen osat ovat arvot, lu-

paus sekä yhteisen kirkkovaltuuston seuraavalle kaksivuotiskaudelle nimeämät tavoitteet.

- 2) Kirkko Helsingissä -strategian arvoiksi kokonaiskirkon strategian arvot Usko toivo ja rakkaus
- 3) Kirkko Helsingissä -strategian lupaukseksi: "Tervetuloa! Kirkon ovet auki olla, tulla ja toimia. Jokainen on ainutlaatuinen Jumalan luoma ihminen.

Kirkko Helsingissä lupaa edistää helsinkiläisten hengellistä elämää ja rakentaa merkittäviä ja laadukkaita kohtaamisen ja auttamisen yhteisöjä. Puolustamme yhdenvertaisuutta, oikeudenmukaisuutta."

4) todeta jatkuvan strategiaproessin jatkuvan helsinkiläisten tarpeiden selvityksellä. Niitä kerätään Tulevaisuuspäivään 13.11.2021, jossa pohditaan ehdotusta seuraavan kaksivuotiskauden strategisiksi tavoitteiksi.

Käsittely

Seurakuntayhtymän johtaja Juha Rintamäki esitteli asiaa.

Käsittelyn aikana käytettiin 29 puheenvuoroa.

Keskustelun kuluessa tehtiin kaksi muutosesitystä. Valtuutettu Minna Havunen esitti: Tervetuloa! Kirkon ovet ovat auki olla, tulla ja toimia. Esitystä kannatti. Viivi Ali-Löyty.

Valtuutettu Timo Junkkaala esitti. Jumalan luoma ja Kristuksen lunastama ihminen, joka on tarkoitettu elämään Jumalan Raamatussa ilmoittaman tahdon mukaan ja pääsemään taivaaseen uskossa Kristuksen sovitustyöhön. Sen jälkeen jatko kuten esityksessä.

Esitystä kannattivat Heikki Pynnönen ja Kai Ahola.

Muutosesitykset raukesivat, kun asia palautettiin valmisteluun.

Valtuutettu Lainela teki valtuutettujen Markula, Salomaa, Sahi, Ahonen ja Mäkimattila kannattaman palautusehdotuksen.

Puheenjohtaja päätti keskustelun ja teki seuraavan äänestysesityksen: ne jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat valtuutettu Lainelan palautusehdotusta, äänestävät EI.

Äänestyksen tuloksena puheenjohtaja ilmoitti, että JAA-ääniä oli annettu 23, EI-ääniä 56, Tyhjää 1 ja Poissa 11.

Asia päätettiin palauttaa valmisteluun.

Yhteinen kirkkoneuvosto 25.11.2021 353 §

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle päätettäväksi:

- 1) Hyväksyä Kirkko Helsingissä -strategian tekemisen tavan yhteisen kirkkovaltuuston 13.12.2018 hyväksymää jatkuvaa strategiaprosessia seuraten.
- 2) Todeta Kirkko Helsingissä -strategian koskevan yhteisiä palveluita ja seurakuntia. Se nojaa kokonaiskirkon strategiaan, seurakuntien strategioihin ja helsinkiläisten tarpeisiin. Sen osat ovat arvot, lupaus helsinkiläisille sekä yhteisen kirkkovaltuuston seuraavalle kaksivuotiskaudelle nimeämät tavoitteet.
- 3) Hyväksyä Kirkko Helsingissä -strategian arvoiksi Ovet auki -strategian arvot usko, toivo ja rakkaus. Arvot kertovat, mitä asioita pidetään hyvinä ja tavoiteltavina. Kirkon yhteisiksi arvoiksi määritellään perinteiset kristilliset hyveet: Usko, toivo ja rakkaus (1 Kor 13:3). Kristillinen arvopohja määräytyy näin kestäväällä ja selkeällä tavalla. Uskon kautta syntyvä yhteys Jumalaan luo kristityn ja seurakunnan elämään perustan. Toivon taustalla on Jeesuksen lupaus Jumalan oikeudenmukaisuudesta, huolenpidosta ja iankaikkisesta elämästä. Rakkaus merkitsee lähimmäisistä välittämistä aina ja kaikkialla.

4) Hyväksyä Kirkko Helsingissä -strategian lupaukseksi:

Tervetuloa! Avataan yhdessä kirkon ovet olla, tulla ja toimia. Jokainen on ainutlaatuinen Jumalan luoma ihminen.

Kirkko Helsingissä on kristittyjen yhteisö. Se edistää helsinkiläisten hengellistä elämää ja rakentaa yhdessä merkittäviä ja laadukkaita kohtaamisen ja auttamisen paikkoja.

Kirkko puolustaa yhdenvertaisuutta, oikeudenmukaisuutta ja luontoa.

5) Hyväksyä Kirkko Helsingissä -strategisiksi tavoitteiksi vuosiksi 2022–2023:

Tavoite 1: Kutsuva kontakti, kuunteleva kohtaaminen ja yhteen tuleminen

Panostetaan helsinkiläisten tavoittamiseen, kutsutaan mukaan toimimaan itselle sopivalla paikalla. Kuullaan ihmisten toiveita ja tarpeita, toteutetaan toimintaa yhdessä. Rakennetaan yhteistyötä eri toimijoiden kanssa, luodaan tilaa ja paikkoja keskustelulle, varustetaan palvelemaan.

Tavoite 2: Kirkko Helsingissä kantaa yhteiskunnallista vastuuta antamalla tilansa, verkostonsa, osaamisensa ja resurssinsa hädänalaisten auttamiseen.

Panostetaan erityisesti koronan jälkeiseen jälleenrakentamiseen. Mennään sinne, mihin kukaan muu ei mene ja autetaan niitä, joita kukaan muu ei auta.

6) Todeta jatkuvan strategiaprosessin jatkuvan helsinkiläisten tarpeiden selvityksellä kevätkaudella.

7) Merkitä tiedoksi strategiaprosessin kulun esittelyn mukaan.

Käsittely

Seurakuntayhtymän johtaja Juha Rintamäki selosti asiaa.

Pykälän käsittelyn ajan läsnä olivat Minnamari Helaseppä, Anette Löytynoja (etäyhteys) ja Tiina Koivulahti (etäyhteys).

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Selostus

Taustaa

Jatkuvan strategiaprosessi on yhteinen ja se toteutetaan yhteistyössä seurakuntien ja yhteisten palveluiden kanssa. Jatkuvan strategiaprosessin kokonaisuutta sekä vaiheita ennen Tulevaisuuspäivää 13.11.2021 kuvataan oheisessa liitteessä (Kirkko Helsingissä -strategiaprosessi 112021). Kirkko Helsingissä -strategia tähtää pidemmälle niin ajallisesti kuin toiminnallisesti kuin esimerkiksi strateginen Rohkeasti yhdessä -ohjelma, jonka tähtäyspisteenä on toimintaedellytysten turvaaminen. Kirkko Helsingissä -strategian tarkoituksena on vastata näihin kysymyksiin:

1. Mitä sellaista maailma ympärillämme tarvitsee, mitä kukaan muu ei tällä hetkellä tuota?

2. Mihin arvomme meitä sitovat?

3. Missä olemme ylivertaisen hyviä?

4. Mihin voimavaramme kannattaa edellisten pohjalta suunnata?

Jatkuvaan strategiaprosessiin liittyen on tärkeää, että seurakuntien ja yhteinen strategia käyvät vuoropuhelua. Nyt on kerätty tietoa seurakuntien strategioista sekä strategiaprosesseista. Useimmat seurakunnista ovat toimittaneet strategiansa sekä tiedon mahdollisista käynnissä olevista strategiaprosesseista jakoon. Nyt saatavilla olevien tietojen mukaan 13 seurakunnalla on olemassa oleva strategia ja kuudella

seurakunnalla on strategiaprosessi käynnissä tai käynnistymässä (19 kyselyyn vastannutta seurakuntaa).

Yhteinen kirkkovaltuusto on tehnyt jatkuvasta strategiaprozessista päätöksen §104 13.12.2018. Yhteinen kirkkoneuvosto nimesi tuon päätöksen mukaisen Tulevaisuusryhmän 11.2.2021 johtoryhmän hoidettua tehtävää vuodet 2019–20. Tulevaisuusryhmään kuuluvat sen puheenjohtajana yhtymänjohtaja Juha Rintamäki, yhteisen kirkkoneuvoston varapuheenjohtaja Riitta Asikanius, yhteisen seurakuntatyön johtaja Stefan Forsén, kirkkoherrainkokouksen puheenjohtaja Kari Kanala, yhteisen kirkkovaltuuston puheenjohtaja Hanna Mithiku ja seurakuntayhtymän asiantuntijana kehittämistyön johtava asiantuntija Eeva Salonen.

Yhteisen kirkkovaltuuston päätöksessä on kirjattu: ”Strategiaa arvioi ja ilmiökenttää seuraa tulevaisuusryhmä, johon kuuluu kuusi jäsentä: yhtymänjohtaja ja/tai hallintojohtaja ja/tai yhteisen seurakuntatyön johtaja, kirkkoherra, seurakuntayhtymän asiantuntija, yhteisen kirkkovaltuuston puheenjohtaja ja/tai yhteisen kirkkoneuvoston varapuheenjohtaja sekä yksi haun perusteella valittava jäsen. Tulevaisuusryhmän ajattelua ohjaa jatkuva ruohonjuuritason ja kumppanitoimijoiden kuuleminen.”

Tulevaisuusryhmä on kokoontunut kevään 2021 aikana neljä kertaa ja syksyn 2021 aikana viisi kertaa. Tulevaisuusryhmän työn tarkoituksena on ollut: 1. tuoda päätettäväksi jatkuvan strategian kehikko, arvot, lupaus helsinkiläisille sekä konkreettiset kaksivuotiset strategiset tavoitteet 2. kuvata helsinkiläisten osallistaminen, joka on siirretty kevätkaudelle 2022 ja sen on tarkoituksena linkittyä vuoden 2023 toiminta- ja taloussuunnitteluprosessiin.

Yhteinen kirkkovaltuusto palautti strategian valmisteluun kokouksessaan 9.9.2021. Tämän jälkeen siirrettiin strategian arvojen, lupauksen sekä konkreettisten tavoitteiden käsittely Tulevaisuuspäivään 13.11. ja haastattelukierros kevätkaudelle 2022.

Jatkuvan strategian kehikko

Tulevaisuusryhmä on etsinyt toimivaa tapaa toteuttaa jatkuvaa strategiaprozessia yhteisen kirkkovaltuuston 13.12.2018 hyväksymää strategiaprozessin linjausta seuraten. Tärkeä on luoda strategialle raami, kuvata selkeästi sen kohde ja sopia yhteiset toimintatavat.

Kirkko Helsingissä -strategia koskee yhteisiä palveluita ja seurakuntia. Se nojaa kokonaiskirkon strategiaan, seurakuntien strategioihin ja helsinkiläisten tarpeisiin. Kirkko Helsingissä -strategian kohteena on Helsingin taso. Yhteisillä palveluilla on kullakin oma **strateginen ohjelma** ja seurakunnilla omat **strategiansa**. Kirkko Helsingissä -strategia muodostaa näille ylätasoa ja yhdistää sekä seurakuntia että yhteisiä palveluita. Sen osat ovat **arvot, lupaus helsinkiläisille sekä** yhteisen kirkkovaltuuston kullekin **kaksivuotiskaudelle nimeämät tavoitteet**. Tavoitteet suunnitellaan ja sovitaan yhdessä, niitä rakennetaan sekä kokonaiskirkon strategian, seurakuntien strategioiden että helsinkiläisten tarpeiden pohjalta. Taustatietona on käytetty myös Tulevaisuuspäivän 2020 pohdintoja ja materiaaleja sekä Rohkeasti yhdessä -prosessissa, mm. tavoitetila- ja loppuraporttilausunnoissa, esille nousseita jatkuvan strategiaan liittyviä näkökulmia. Helsinkiläisten tarpeet on tarkoitus kartoittaa erilaisin osallistavien menetelmin edeltäen kutakin tavoitteiden kaksivuotiskautta. Vuoden 2021 kartoitus siirretään keväälle 2022, jolloin se linkittyy vuoden 2023 talouden ja toiminnan suunnitteluprosessiin.

Suunnitelma helsinkiläisten tarpeiden kartoituksesta ja kaksivuotiskauden tavoitteiden työstöstä

Helsinkiläisten tarpeiden kartoitus on suunniteltu tapahtuvan osallistavilla haastatteluilla koronatilanteen mahdollistamilla tavoilla, etäyhteyksin toteutettuna tarvittaessa. Haastattelukysymysten ja -prosessin mietintä on tehty yhteistyössä Espoon seurakuntien kanssa, joilla on menossa oma strategiaprozessi ja jotka ovat tehneet osallistavan espoolaisten haastattelukierroksen kevään 2021 aikana.

Helsingin haastattelukierrosta pilotoitiin kesän 2021 aikana niin, että joukko luottamushenkilöitä ja työntekijöitä on haastatellut helsinkiläisiä ja tulokset koottiin syyskuun alussa 2021. Helsinkiläisten haastattelukierroksen toteutus siirretään keväälle 2022.

Taustaa Kirkko Helsingissä -strategialle

Tulevaisuusryhmä on tutustunut sekä kokonaiskirkon Ovet auki -strategiaan, jonka kirkkohallituksen täysistunto on hyväksynyt 22.9.2020, että Helsingin seurakuntien olemassa oleviin strategioihin. Samat materiaalit tarjottiin tutustuttavaksi Tulevaisuuspäivän osallistujille, mistä päivästä tarkempi kuvaus alla.

Ovet auki -strategiassa näkyvät taustalla samanlaiset näkökulmat kuin Helsingin eri seurakuntien strategioissa. Seurakuntien strategioissa keskeisiksi ja yhteisiksi on näkökulmiksi löydetty:

HENGELLISYYS

- Hengellinen koti
- Rohkea hengellisyys
- Kristityn identiteetti
- Arjen kristillisuus
- Moninaiset jumalanpalvelukset, messuelämä

IHMINEN

- Yksinäisyyden lieventäminen
- Yhteisöllisyys
- Syrjäytymiseen puuttuminen
- Seurakuntalaiset aktiivitoimijoina, osallisuus
- Ihmisten kesellä, ihmisten kielellä
- Systemaattiset, merkitykselliset kohtaamiset
- Lähimmäisyys
- Etsitään hädänalaisimmat / apua tarvitsevat

YHTEISÖ

- Olohuone
- Globaali vastuu
- Vastuu ympäristöstä
- Moninaisen ympäristön huomiointi
- Elävä kaupunkikulttuuri
- Toivo, armo, oikeudenmukaisuus, yhdenvertaisuus

KEINOT

- Some & säännöllinen, monikanavainen viestintä
- Innovatiivisuus, rohkeat kokeilut
- Vaikuttavuus, myös yhteiskunnassa
- Ilmiöpohjaisuus
- Yhteistyö, verkostotyö
- Yhdessä oppiminen
- Luopuminen
- Suunnitelmallisuus, tavoitteellisuus
- Rohkea, oppiva, vetovoimainen työyhteisö

Tulevaisuuspäivä 13.11.2021

Tulevaisuuspäivään oli kutsuttu kaikki Helsingin seurakuntien luottamushenkilöt sekä yhteisistä luottamuselimistä että seurakuntaneuvostoista, kirkkoherrat sekä yhtymän johtajat ja päälliköt. Ilmoittautuneita oli 125. Päivän suunnittelua tehtiin osallistavasti niin, että mm. haastateltiin luottamushenkilöitä toiveista päivän suhteen. Tulevaisuusryhmä ohjasi päivän suunnittelua, josta vastasi yhteisen seurakuntatyön Kehittämispalvelut-tiimi yhteistyössä Tulevaisuusryhmän luottamushenkilöjäsenten kanssa. Päivän toteuttamisen mahdollistivat lähes 20 eri rooleissa suunnittelussa, käytännön järjestelyissä, teknisessä toteutuksessa sekä sunnitiina toimineet työntekijät sekä erilaisissa ryhmänvetäjän tehtävissä toimineet osallistujien joukosta ilmoittautuneet runsaat 20 luottamushenkilöä ja johdon edustajaa.

Ennen Tulevaisuuspäivää lähetettiin kutsuille tutustuttavaksi ennakkomateriaali. Ennakkomateriaalin videoilla esiteltiin Rohkeasti yhdessä -prosessin ja jatkuvan strategiaproessin suhde, strategian yleisluontoinen kuvaus, kokonaiskirkon Ovet auki -strategian arvot, Kirkko Helsingissä -strategian ominaispiirteet sekä millenniaalien ja Z-sukupolven juuri valmistuneen laadullisen tutkimuksen tulok-

set. Lisäksi tutustuttavana olivat Helsingin seurakuntien omat strategiat (löytyvät luottamushenkilöiden verkkopalvelusta) ja kokonaiskirkon Ovet auki -strategia (liite).

Tulevaisuuspäivää ennakoiden järjestettiin kaikille kutsutuille mahdollisuus osallistua Tulevaisuuspäivän ennakkokyselyyn. Siihen osallistui 65 henkilöä, joista noin 90 % oli luottamushenkilöitä. Ennakkokyselyssä kartoitettiin luottamushenkilöiden näkemyksiä ja suhdetta kokonaiskirkon arvoihin usko, toivo ja rakkaus, heidän ajatuksiaan ja mahdollisia korjausehdotuksia lupaukseen helsinkiläisille sekä pohdintojaan liittyen strategisiin konkreettisiin tavoitteisiin. Konkreettisten tavoitteiden pohjamateriaalina tarjolla olivat nostot seurakuntien strategioista, Ovet auki –strategiasta ja Rohkeasti yhdessä -prosessista.

Tulevaisuuspäivässä käsiteltiin kokonaiskirkon arvoja sekä yhteisen paneelin että ryhmätöiden kautta. Keskeisenä kysymyksenä oli: miten kirkon arvot usko, toivo ja rakkaus haastavat käytännön seurakuntatyössä. Konkreettisista tavoitteista järjestettiin ryhmätö ja sen osana äänestys, jossa nähtiin suuntaa siitä, oltiinkö päivässä muodostettujen konkreettisten tavoitteiden suhteen oikeassa suunnassa. Liitteenä ovat päivässä muodostetut 20 konkreettista tavoitetta sekä suuntaa-antavan äänestyksen tulokset. Äänestykseen liittyi teknisiä haasteita, joten sen tulosten voidaan katsoa suuntaavan konkreettisten tavoitteiden muodostamista. Lupauksen tekstiä muokattiin ennakkokyselyn tuloksiin pohjautuen Tulevaisuuspäivän käsittelyyn, jossa siihen saatiin vielä tarkentavia kommentteja.

Tulevaisuusryhmä on työstänyt Tulevaisuuspäivän työskentelyjen pohjalta lupauksen helsinkiläisille sekä konkreettiset tavoitteet. Arvoiksi esitetään kokonaiskirkon strategian arvot usko, toivo ja rakkaus.

Kirkko Helsingissä -strategian arvot

Tulevaisuuspäivän käsittelyn pohjalta esitetään, että Kirkko Helsingissä -strategian arvoina otetaan käyttöön kokonaiskirkon arvot usko, toivo ja rakkaus. Helsingin seurakunnilla voi olla käytössään omissa strategioissaan näistä poikkeavia arvoja. Seurakunnat pohjaavat oman strategiansa oman paikallistunteuksensa pohjalta ja vievät strategiatyön mahdollisimman lähelle käytännön työtä. Kirkko Helsingissä -tasolla tarvitaan käyttöön yhteiset arvot, jotka yhdistävät kaikkia Helsingin seurakuntia ja yhteisiä palveluita. Yhteisiksi arvoiksi parhaiten toimivat kokonaiskirkon tasolla määritellyt, keskeiset kirkon arvot, joiden käyttöä luottamushenkilöt puolsivat jo Tulevaisuuspäivässä vuonna 2020.

Usko, toivo ja rakkaus -arvojen käyttöä perustellaan kokonaiskirkon strategiassa seuraavasti:

”Arvot kertovat, mitä asioita pidetään hyvinä ja tavoiteltavina. Kirkon yhteisiksi arvoiksi määritellään edellisen strategian tavoin perinteiset kristilliset hyveet: Usko, toivo ja rakkaus (1 Kor 13:3). Kristillinen arvopohja määräytyy näin kestäväällä ja selkeällä tavalla. Uskon kautta syntyvä yhteys Jumalaan luo kristityn ja seurakunnan elämään perustan. Toivon taustalla on Jeesuksen lupaus Jumalan oikeudenmukaisuudesta, huolenpidosta ja iankaikkisesta elämästä. Rakkaus merkitsee lähimmäisistä välittämistä aina ja kaikkialla.”

Kirkko Helsingissä -strategian lupaus helsinkiläisille

Kirkko Helsingissä -strategian toinen osa arvojen lisäksi on lupaus helsinkiläisille. Kaikkien seurakuntien ja yhteisten palveluiden on tärkeä voida antaa lupaus helsinkiläisille yhdessä. Siksi sen teksti on muodostettu tutkimalla tarkkaan niin seurakuntien strategiat, kokonaiskirkon Ovet auki -strategia, Rohkeasti yhdessä -prosessissa esille nousseet asiat että edellisessä Tulevaisuuspäivässä 2020 ja valtuuston iltakouluissa strategiakäsittelyissä vuoden 2021 aikana nousseet asiat. Tulevaisuusryhmä oli jalostanut alkuperäisen ehdotuksen Kirkko Helsingissä strategian lupaukseksi, joksi esitettiin 9.9. yhteiselle kirkkovaltuustolle:

”Tervetuloa! Kirkon ovet auki olla, tulla ja toimia. Jokainen on ainutlaatuinen Jumalan luoma ihminen.

Kirkko Helsingissä lupaa edistää helsinkiläisten hengellistä elämää ja rakentaa merkittäviä ja laadukkaita kohtaamisen ja auttamisen yhteisöjä. Puolustamme yhdenvertaisuutta ja oikeudenmukaisuutta.”

Yhteisen kirkkovaltuuston palautettua strategian valmisteluun, lupaus otettiin käsitteilyyn Tulevaisuuspäivässä 13.11.2021. Ennen Tulevaisuuspäivää lupauksen tekstiin oli mahdollista ottaa kantaa päivän osallistujille lähetetyssä ennakkokyselyssä. Ennakkokyselyn pohjalta lupauksen tekstiä pidettiin useimmiten toimivana tai hyvänä. Jotkut vastaavat toivoivat siihen toisaalta hieman enemmän voimaa, joidenkin sanamuotojen tarkentamista sekä muutama vastaaja toivoi mukaan enemmän Jeesus-sanaa tai muuten vahvemmin kristillisyyteen linkittymistä.

Tulevaisuuspäivässä oli esillä ennakkokyselyn palautteen pohjalta muodostettu uusi lupausteksti. Tulevaisuusryhmä kuunteli tarkkaan Tulevaisuuspäivässä annetun palautteen ja muokkasi lupauksen tekstiä sen mukaisesti. Me-muodon käyttö tekstissä poistettiin palautteesta johtuen ja tekstiin lisättiin kristittyihin liittyvä sisältö sekä luonnon merkitys. Lupauksen tulee olla: haastava, totta, saavutettavissa – vaikkakin kovalla työllä, innostava ja merkityksellinen helsinkiläisille. Lupausta, kuten muutakin jatkuvan strategian sisältöä, tarkastellaan niissä paikoissa, joissa jatkuvaa strategiaa muutenkin tarkastellaan, esimerkiksi vuosittaisissa Tulevaisuuspäivissä sekä hallinnon vuosikellossa kuvatuissa iltakouluissa. Lupaukseksi helsinkiläisille kaiken edellä mainitun valmistelun pohjalta esitetään: Tervetuloa! Avataan yhdessä kirkon ovet olla, tulla ja toimia. Jokainen on ainutlaatuinen Jumalan luoma ihminen.

Kirkko Helsingissä on kristittyjen yhteisö. Se edistää helsinkiläisten hengellistä elämää ja rakentaa yhdessä merkittäviä ja laadukkaita kohtaamisen ja auttamisen paikkoja.

Kirkko puolustaa yhdenvertaisuutta, oikeudenmukaisuutta ja luontoa.

Kirkko Helsingissä -strategian konkreettiset tavoitteet kaksivuotiskaudelle 2022–2023

Kirkko Helsingissä -strategian kullekin kaksivuotiskaudelle nimetään 1–2 yhteistä tavoitetta. Niiden on tarkoitus näkyä yhteisessä toiminta- ja taloussuunnittelussa, työntekijöiden työssä ja helsinkiläisten arjessa. Konkreettisissa tavoitteissa keskeistä on nimetä, mitä n tarkoitus saada aikaan. Lupaus linjaa päämäärän, konkreettiset tavoitteet tietä sitä kohti. Konkreettisten tavoitteiden valintaa on pohjustettu tutustumalla niin Helsingin seurakuntien omiin strategioihin, Ovet auki -kokonaiskirkon strategiaan, Rohkeasti yhdessä -prosessin nostoihin kuin mm. Tulevaisuuspäivään kutsuttujen ennakkokyselyn vastauksiin sekä Tulevaisuuspäivän ryhmätöiden ja yhteisen keskustelun tuloksiin.

Konkreettisten tavoitteiden pohdinnan taustalle nostettiin Tulevaisuuspäivässä ennakkokyselyn vastausten pohjalta nousseet 10 vastaajien eniten esille nostama asiaa. Alkuperäinen kysymys oli: *Alla näet Helsingin seurakuntien olemassa olevien strategioiden, kokonaiskirkon Ovet auki -strategian sekä Rohkeasti yhdessä -prosessissa keskeisiksi nousseiden asioiden listan. Valitse näistä maksimissaan kolme keskeistä asiaa konkreettisen tavoitteen pohjalle. Voit lisätä myös oman ehdotuksen listaan.* 10 eniten esille nostettua asiaa ennakkokyselyssä olivat:

Arjen kristillisyy	25	39,7%
Hädänalaisimpien auttaminen	20	31,7%
Hengellinen kasvu	14	22,2%
Jeesuksen seuraaminen	14	22,2%
Armo	9	14,3%
Toivo	8	12,7%
Vastakkainasettelujen purkaminen	8	12,7%
Globaali vastuu	7	11,1%
Olemme siellä missä ihmiset ovat	7	11,1%
Rukous	7	11,1%

Tulevaisuuspäivässä työskenneltiin 20 ryhmässä, joista jokainen työsti yhden ehdotuksen konkreettiseksi tavoitteeksi. Tulevaisuuspäivän äänestys näytti suuntaa siitä, oltiin päivästä muodostettujen konkreettisten tavoitteiden suhteen oikeassa suunnassa. Liitteenä ovat päivästä muodostetut 20 konkreettista tavoitetta sekä suuntaa-antavan äänestyksen tulokset. Äänestykseen liittyi teknisiä haasteita, joten sen tulosten voidaan nähdä vain suuntaavan konkreettisten tavoitteiden muodostamista.

Tulevaisuusryhmä jatkoi konkreettisten tavoitteiden jäsentämistä yhdessä viestinnän edustajien kanssa Tulevaisuuspäivän käsittelyn pohjalta. Tulevaisuuspäivän ryhmänvetäjiltä pyydettiin pohdinnan tueksi tuolloin ryhmässä käydyn pohdinnan keskeiset näkökulmat. Tulevaisuusryhmä työsti viestinnän edustajien kanssa ehdotettuja konkreettisia tavoitteita näkökulmana löytää keskeiset edistettävät asiat, jotka tuovat esiin ennakkokyselyn kertomaa suuntaa, Tulevaisuuspäivässä synnytettyjen tavoitteiden keskeiset näkökulmat, pohjaavat lupaukseen helsinkiläisille ja linkittyvät kirkon arvoihin. Konkreettisten tavoitteiden tulee olla todennettavissa, suuntautua ulospäin seurakunnista ja lisäksi niiden tulee olla sovitettavissa hyvin erilaiseen työhön Kirkossa Helsingissä.

Tältä pohjalta konkreettisiksi tavoitteiksi esitetään:

Tavoite 1: Kutsuva kontakti, kuunteleva kohtaaminen ja yhteen tuleminen
Panostetaan helsinkiläisten tavoittamiseen, kutsutaan mukaan toimimaan itselle sopivalla paikalla. Kuullaan ihmisten toiveita ja tarpeita, toteutetaan toimintaa yhdessä. Rakennetaan yhteistyötä eri toimijoiden kanssa, luodaan tilaa ja paikkoja keskustelulle, varustetaan palvelemaan.

Tavoite 2: Kirkko Helsingissä kantaa yhteiskunnallista vastuuta antamalla tilansa, verkostonsa, osaamisensa ja resurssinsa hädänalaisten auttamiseen. Panostetaan erityisesti koronan jälkeiseen jälleenrakentamiseen. Mennään sinne, mihin kukaan muu ei mene ja autetaan niitä, joita kukaan muu ei auta.

Liitteet

- 27 Ovet auki, Suomen ev.lut.kirkon strategia vuoteen 2026
- 28 Tulevaisuuspäivä, konkreettiset tavoitteet ryhmistä 13.11.2021 + tulokset
- 29 Kirkko Helsingissä -strategiaprosessi 112021

